

27.09.2023

Asia/10

§ 227

Valtuutettu Laura Kolehmainen aloite olemassa olevan puuston ja kasvillisuuden säästämistä rakentamisen yhteydessä

HEL 2023-000788 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Laura Kolehmainen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Laura Kolehmainen ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki kirjaisi rakennusjärjestyksessään, että rakennettaessa tontteja on säästettävä mahdollisuuksien mukaan olemassa olevaa puustoa ja kasvillisuutta ja toteuttaisi tällä tavalla strategiansa kirjausta, sen sijaan että olemassa olevat puut kaadetaan ja tilalle istutetaan uudet.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 24.5.2023 § 122 Helsingin rakennusjärjestyksen, joka tuli voimaan 7.6.2023. Rakennusjärjestyksessä on puiden säilyttämistä ja lisäämistä koskeva 31 a §, jonka mukaan:

Rakennettavalta tontilta saa kaataa vain ne puut, mihin lupapäätöksessä on annettu lupa. Mikäli tontilta on välttämätöntä kaataa puita asemakaavanmukaisen rakentamisen jouduttamiseksi ennen luvan myöntämistä, puiden kaatamisesta on ilmoitettava rakennusvalvontapalveluille 14 vuorokautta ennen puiden kaatamista. Ilmoitukseen on liitettävä asemapiirros tai vastaava, johon kaadettavat puut on merkitty, sekä muu tarpeellinen selvitys. Ilmoituksen perusteella rakennusvalvonta-

palvelut arvioi, onko puiden kaataminen esitettyssä laajuudessa välttämätöntä.

Rakennetulta tontilta saa perustellusta syystä, kuten puiden kaatumisvaaran johdosta, kaataa puita ilman maisematyölupaa, mikäli toimenpiteen vaikutukset tontille ja ympäristöön ovat vähäisiä. Tontille on kuitenkin jäätävä riittävä määrä puita.

Mikäli rakentamisen johdosta on välttämätöntä kaataa puita lintujen pesimäaikana (1.4.-31.7.), on ennen puiden kaatamista hankkeeseen ryhtyvän lintuasiantuntijan avustuksella tutkittava puut luonnonsuojelulain mukaisen lintujen pesimärauhan varmistamiseksi.

Mikäli rakennusluvassa, maisematyöluvassa tai muussa luvassa myönnetään lupa puiden kaatamiseen, on luvassa tarvittaessa määrättävä puiden lisäistutuksista. Mikäli puita on kaadettu ilman lupaa ja siten, että puiden kaatamisen vaikutukset tontille tai ympäristöön ovat vähäistä suurempia, on tontille istutettava tarpeellinen määrä isokokoisia puita. Rakennusvalvontaviranomainen määrää tarvittaessa puiden istuttamisesta.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastauksessa on huomioitu lausunnon jälkeen tapahtunut rakennusjärjestyksen hyväksyminen ja voimaan tulo.

Kaupunginhallitus totesi kaupunkiympäristölautakunnan aloitevastauksen tavoin, että puiden luontainen elinikä on lajista riippuen jopa useita satoja vuosia. Luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta tulee tavoitella tilaa, jossa puu voi kaupunkiympäristössään elää sille mahdollisimman luonnonmukaisen elinkaaren. Kaupungin toimintatapoja on tästä näkökulmasta tarpeen kehittää ja kaupunginhallitus suhtautuu tähän kehittämisen tarpeeseen vakavasti. Luonnonarvojen huomioiminen rakentamisessa nykyistä enemmän kasvusta tinkimättä on yksi rakennusjärjestyksen muuttamisen keskeisistä tavoitteista. Tavoitteeseen sisältyy puiden ja kasvillisuuden säästäminen.

Kaupunkiympäristölautakunta on esityksessään rakennusjärjestyksen uudistamiseksi 7.3.2023 todennut yksimielisesti, että seuraavan rakennusjärjestyksen päivityksen yhteydessä on arvioitava, tulisiko tonttien pihamaiden niitä osia, joita ei käytetä rakentamiseen, kulkuteinä tai pysäköimiseen, pyrkiä säilyttämään luonnonmukaisena, jollei ole perusteltua syytä toimia toisin esimerkiksi tontin viihtyisyyden ja kasvipeitteisyyden turvaamiseksi, jolloin ensisijaisena vaihtoehtona tontin osat tulee istuttaa paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista kasvilajistoa käyttäen. Rakennusjärjestyksen uudistaminen kaupunkiympäristölautakunnan linjaamalla tavalla ohjaa rakentamattomien pihamaiden luonnonmukaisena säilyttämiseen nykyistä laajemmin ja tukee kaupun-

kistrategian mukaisesti kaupungin luonnon monimuotoisuuden suoje-
lua.

Eduskunta on hyväksynyt uuden rakentamislain, joka tulee voimaan
1.1.2025. Rakentamislain 28 §:n mukaan rakennusjärjestys on muutet-
tava rakentamislain mukaiseksi 1.1.2027 mennessä. Näin ollen raken-
nusjärjestyksen muuttaminen tullaan aloittamaan viimeistään vuoden
2026 aikana. Kaupunginhallitus vahvistaa, että rakentamislain seuraa-
vassa uudistamisessa kaupunkiympäristölautakunnan yksimielinen lin-
jaus toimii lähtökohtana.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupungin-
hallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 val-
tuutettua ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Laura Kolehmainen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.09.2023 § 541

HEL 2023-000788 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

11.09.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Kaupunginhallitus totesi kaupunkiympäristölautakunnan
aloitevastauksen tavoin, että puiden luontainen elinikä on lajista riip-

puen jopa useita satoja vuosia. Luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta tulee tavoitella tilaa, jossa puu voi kaupunkiympäristössään elää sille mahdollisimman luonnonmukaisen elinkaaren. Kaupungin toimintatapoja on tästä näkökulmasta tarpeen kehittää ja kaupunginhallitus suhtautui tähän kehittämisen tarpeeseen vakavasti. Luonnonarvojen huomioiminen rakentamisessa nykyistä enemmän kasvusta tinkimättä on yksi rakennusjärjestyksen muuttamisen keskeisistä tavoitteista. Tavoitteeseen sisältyy puiden ja kasvillisuuden säästäminen.

Kaupunkiympäristölautakunta on esityksessään rakennusjärjestyksen uudistamiseksi 7.3.2023 todennut yksimielisesti, että seuraavan rakennusjärjestyksen päivityksen yhteydessä on arvioitava, tulisiko tonttien pihamaiden niitä osia, joita ei käytetä rakentamiseen, kulkuteinä tai pysäköimiseen, pyrkiä säilyttämään luonnonmukaisena, jollei ole perusteltua syytä toimia toisin esimerkiksi tontin viihtyisyyden ja kasvipeitteisyyden turvaamiseksi, jolloin ensisijaisena vaihtoehtona tontin osat tulee istuttaa paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista kasvillisuutta käyttäen. Rakennusjärjestyksen uudistaminen kaupunkiympäristölautakunnan linjaamalla tavalla ohjaa rakentamattomien pihamaiden luonnonmukaisena säilyttämiseen nykyistä laajemmin ja tukee kaupunkistrategian mukaisesti kaupungin luonnon monimuotoisuuden suoje-
lua.

Eduskunta on hyväksynyt uuden rakentamislain, joka tulee voimaan 1.1.2025. Rakentamislain 28 §:n mukaan rakennusjärjestys on muutettava rakentamislain mukaiseksi 1.1.2027 mennessä. Näin ollen rakennusjärjestyksen muuttaminen tullaan aloittamaan viimeistään vuoden 2026 aikana. Kaupunginhallitus vahvisti, että rakentamislain seuraavassa uudistamisessa kaupunkiympäristölautakunnan yksimielinen linjaus toimii lähtökohtana.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Minja Koskelan vastaehtotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

28.08.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 25.04.2023 § 226

HEL 2023-000788 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Helsinki kirjaisi rakennusjärjestykseen, että rakennettaessa tontteja on säästettävä mahdollisuuksien mukaan olemassa olevaa puustoa ja kasvillisuutta. Valtuustoaloitteen mukaan tällä tavalla kaupunki toteuttaisi strategiansa kirjausta sen sijaan, että olemassa olevat puut kaadetaan ja tilalle istutetaan uudet.

Kaupunkiympäristölautakunta totesi, että vanhojen puiden säästäminen on lähtökohtaisesti tavoiteltavaa. Puiden luontainen elinikä on lajista riippuen jopa useita satoja vuosia. Luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta tulee tavoitella tilaa, jossa puu voi kaupunkiympäristössään elää sille mahdollisimman luonnonmukaisen elinkaaren. Kaupungin toimintatapoja on tästä näkökulmasta tarpeen kehittää ja kaupunkiympäristön toimiala suhtautuu tähän kehittämisen tarpeeseen vakavasti.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti kokouksessaan 7.3.2023 (§ 134) esittää kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen muuttamista. Rakennusjärjestyksen muuttaminen on tarpeen muun muassa siksi, että Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 13.10.2021 uuden kaupunkistrategian ”Kasvun paikka” vuosiksi 2021-2025. Strategian mukaan kasvun näkyvä ilmentyminen on rakentaminen, ja yksi strategian painopisteistä on kunnianhimoinen ilmasto- ja luonnonsuojelu. Voimassa olevaa rakennusjärjestystä, jonka kaupunginvaltuusto on 22.9.2010 hyväksynyt, ja joka on tullut voimaan 1.11.2010, on kaupunkistrategiassa asetettujen tavoitteiden vuoksi muutettava.

Luonnonarvojen huomioiminen rakentamisessa nykyistä enemmän kasvusta tinkimättä on yksi rakennusjärjestyksen muuttamisen keskeisistä tavoitteista. Tavoitteeseen sisältyy puiden ja kasvillisuuden säästäminen. Rakennusjärjestyksen uudistaminen lautakunnan esittämällä tavalla ohjaa rakentamattomien pihamaiden luonnonmukaisena säilyttämiseen nykyistä laajemmin ja tukee kaupunkistrategian mukaisesti kaupungin luonnon monimuotoisuuden suojelua.

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle pihamaan rakentamista koskevan rakennusjärjestyksen 13 § 1 momentin muuttamista kuulumaan seuraavasti:

Pihamaata rakennettaessa on huolehdittava siitä, että pihamaasta tulee tontin käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla käyttökelpoinen ja

viihtyisä. Ne tontin pihamaan osat, joita ei käytetä rakentamiseen, kulkuteinä tai pysäköimiseen, tulee istuttaa paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista kasvilajistoa käyttäen, jollei ole perusteltua syytä säilyttää niitä luonnonmukaisena.

Lisäksi lautakunta korosti, että seuraavan rakennusjärjestyksen päivityksen yhteydessä arvioidaan, tulisiko tonttien pihamaiden niitä osia, joita ei käytetä rakentamiseen, kulkuteinä tai pysäköimiseen, pyrkiä säilyttämään luonnonmukaisena, jollei ole perusteltua syytä toimia toisin esimerkiksi tontin viihtyisyyden ja kasvipeitteisyyden turvaamiseksi, jolloin ensisijaisena vaihtoehtona tontin osat tulee istuttaa paikan kasvuolosuhteisiin sopivaa, monipuolista kasvilajistoa käyttäen.

Eduskunta on hyväksynyt uuden rakentamislain, joka tulee voimaan 1.1.2025. Rakentamislain 28 §:n mukaan rakennusjärjestys on muutettava rakentamislain mukaiseksi 1.1.2027 mennessä. Näin ollen rakennusjärjestyksen muuttaminen tullaan aloittamaan viimeistään vuoden 2026 aikana.

Lautakunta esitti kaupunginhallitukselle myös uuden 31 a §:n lisäämistä rakennusjärjestykseen. Esitetty pykälä kuuluu seuraavasti:

31 a § Puiden säilyttäminen ja lisääminen tontilla

Rakennettavalta tontilta saa kaataa vain ne puut, mihin lupapäätöksessä on annettu lupa. Mikäli tontilta on välttämätöntä kaataa puita asemakaavan mukaisen rakentamisen jouduttamiseksi ennen luvan myöntämistä, puiden kaatamisesta on ilmoitettava rakennusvalvontapalveluille 14 vuorokautta ennen puiden kaatamista. Ilmoitukseen on liitettävä asemapiirros tai vastaava, johon kaadettavat puut on merkitty, sekä muu tarpeellinen selvitys. Ilmoituksen perusteella rakennusvalvontapalvelut arvioi, onko puiden kaataminen esitetyssä laajuudessa välttämätöntä.

Rakennetulta tontilta saa perustellusta syystä, kuten puiden kaatumisvaaran johdosta, kaataa puita ilman maisematyölupaa, mikäli toimenpiteen vaikutukset tontille ja ympäristöön ovat vähäisiä. Tontille on kuitenkin jäätävä riittävä määrä puita.

Mikäli rakentamisen johdosta on välttämätöntä kaataa puita lintujen pesimäaikana (1.4.-31.7.), on ennen puiden kaatamista hankkeeseen ryhtyvän lintuasiantuntijan avustuksella tutkittava puut luonnonsuojelulain mukaisen lintujen pesimärauhan varmistamiseksi.

Mikäli rakennusluvassa, maisematyöluvassa tai muussa luvassa myönnetään lupa puiden kaatamiseen, on luvassa tarvittaessa määrättävä puiden lisäämistä koskevat edellytykset. Mikäli puita on kaadettu ilman lupaa ja si-

27.09.2023

ten, että puiden kaatamisen vaikutukset tontille tai ympäristöön ovat vähäistä suurempia, on tontille istutettava tarpeellinen määrä isokokoisia puita. Rakennusvalvontaviranomainen määrää tarvittaessa puiden istuttamisesta.

Käsittely

25.04.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lisätään viidennen (5) kappaleen, joka alkaa "Luonnon-
narvojen huomioiminen.." viimeiseksi virkkeeksi seuraava: "Rakennus-
järjestyksen uudistaminen lautakunnan esittämällä tavalla ohjaa raken-
tamattomien pihamaiden luonnonmukaisena säilyttämiseen nykyistä
laajemmin ja tukee kaupunkistrategian mukaisesti kaupungin luonnon
monimuotoisuuden suojelua."

Kannattaja: Tuomas Nevanlinna

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Hag-
lundin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

18.04.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Salla Mustonen, yksikön päällikkö: 09 310 26445
salla.t.mustonen(a)hel.fi